

๒ มกราคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขออนุมัติร่างบันทึกความเข้าใจร่วมว่าด้วยความร่วมมือในโครงการภายใต้กองทุนพิเศษแม่โขง - ล้านช้าง ระหว่างกระทรวงพาณิชย์กับสถานเอกอัครราชทูตจีนประจำประเทศไทย และร่างบันทึกความเข้าใจร่วม ระหว่างกระทรวงพาณิชย์กับสถาบันความร่วมมือเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจลุ่มน้ำโขง

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี

๒. ร่างบันทึกความเข้าใจร่วมว่าด้วยความร่วมมือในโครงการภายใต้กองทุนพิเศษแม่โขง - ล้านช้าง พร้อมคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ

๓. ร่างบันทึกความเข้าใจร่วมระหว่างกระทรวงพาณิชย์กับสถาบันความร่วมมือเพื่อการพัฒนา เศรษฐกิจลุ่มน้ำโขง พร้อมคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ

๔. สรุปความเห็นหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ด้วยกระทรวงพาณิชย์ขอเสนอ เรื่อง ร่างบันทึกความเข้าใจร่วมว่าด้วยความร่วมมือในโครงการ ภายใต้กองทุนพิเศษแม่โขง - ล้านช้าง (Memorandum of Understanding on the Cooperation on Projects of the Mekong - Lancang Cooperation Special Fund) และร่างบันทึกความเข้าใจร่วมระหว่าง กระทรวงพาณิชย์กับสถาบันความร่วมมือเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจลุ่มน้ำโขง (Memorandum of Understanding between Ministry of Commerce and Mekong Institute) มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) กำกับกับการบริหารราชการกระทรวงพาณิชย์ได้เห็นชอบให้นำเรื่อง ดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑)

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ในการประชุมผู้นำกรอบความร่วมมือแม่โขง - ล้านช้าง (Mekong - Lancang Cooperation: MLC) ครั้งที่ ๑ เมื่อเดือนมีนาคม ๒๕๕๙ ณ เมืองชานย่า สาธารณรัฐประชาชนจีน ผู้นำจีนได้ ประกาศจัดตั้งกองทุนพิเศษแม่โขง - ล้านช้าง (MLC Special Fund) เป็นเงิน ๓๐๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐในเวลา ๕ ปี เพื่อพัฒนาและเพิ่มขีดความสามารถด้านต่างๆ โดยเฉพาะการสนับสนุนโครงการภายใต้กรอบความร่วมมือ MLC

๑.๒ ในการประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศ MLC ครั้งที่ ๒ เมื่อเดือนธันวาคม ๒๕๕๙ ณ เมืองเสียมราฐ ราชอาณาจักรกัมพูชา จีนประกาศหลักเกณฑ์การขอรับเงินภายใต้ MLC Special Fund กระทรวงพาณิชย์ในฐานะหน่วยงานหลักของคณะทำงานสาขาความร่วมมือเศรษฐกิจข้ามพรมแดน ภายใต้กรอบ ความร่วมมือ MLC ได้เสนอโครงการเพื่อขอรับการสนับสนุนเงินทุนภายใต้กองทุนพิเศษแม่โขง - ล้านช้าง ในระยะที่ ๑ (First Batch of Projects) จำนวน ๔ โครงการ คือ ๑) โครงการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษข้ามพรมแดน ๒) โครงการพัฒนาการอำนวยความสะดวกแนวชายแดนเพื่อพัฒนาการค้าและระบบโลจิสติกส์ ๓) การจัดกิจกรรมเวที ภาคธุรกิจแม่โขง - ล้านช้าง และ ๔) การพัฒนาพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ในเขตชนบท

๑.๓ ล่าสุด สถานเอกอัครราชทูตสาธารณรัฐประชาชนจีนประจำประเทศไทย มีหนังสือแจ้ง กระทรวงการต่างประเทศว่า จีนได้อนุมัติข้อเสนอโครงการของกระทรวงพาณิชย์ทั้ง ๔ โครงการ และประสงค์

ให้หน่วยงานไทยที่เสนอโครงการเป็นผู้ลงนามในบันทึกความเข้าใจร่วมว่าด้วยความร่วมมือในโครงการภายใต้กองทุนพิเศษแม่โขง - ล้านช้าง ร่วมกับสถานเอกอัครราชทูตสาธารณรัฐประชาชนจีนประจำประเทศไทย เพื่อฝ่ายจีนจะได้ส่งมอบเงินงบประมาณดำเนินโครงการรวม ๑,๗๐๑,๘๐๐ เหรียญสหรัฐให้กับกระทรวงพาณิชย์ในโอกาสแรก

๑.๔ กระทรวงพาณิชย์ได้กำหนดให้สถาบันความร่วมมือเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจลุ่มน้ำโขง (Mekong Institute: MI) ซึ่งเป็นองค์การระหว่างรัฐบาลของ ๖ ประเทศ คือ กัมพูชา ลาว เมียนมา เวียดนาม ไทย มณฑลยูนนานและมณฑลกวางสีเขตปกครองตนเองของสาธารณรัฐประชาชนจีน (Inter-governmental Organisation) เป็นหน่วยงานดำเนินโครงการของกระทรวงพาณิชย์ทั้ง ๔ โครงการ เนื่องจากมีความเชี่ยวชาญในการทำโครงการกับประเทศกลุ่ม CLMV มีความพร้อมด้านบุคลากร และมีความคล่องตัวในการบริหารจัดการงบประมาณโครงการ โดยกระทรวงพาณิชย์จะกำกับดูแลการดำเนินการของ MI อย่างใกล้ชิดเพื่อให้การดำเนินโครงการเป็นไปตามวัตถุประสงค์และกรอบเวลาที่กำหนด

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

การดำเนินโครงการภายใต้กองทุนพิเศษแม่โขง - ล้านช้าง เกี่ยวข้องกับการดำเนินความร่วมมือในการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงในกรอบกว้าง และเกี่ยวข้องกับการปฏิสัมพันธ์ทางการค้าและการลงทุนระหว่างไทยกับประเทศสมาชิกในกรอบความร่วมมือ MLC และ MI ซึ่งเป็นองค์การระหว่างรัฐบาล จึงเข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) ว่าด้วยเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวข้ององค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

สถานเอกอัครราชทูตจีนประจำประเทศไทยประสงค์ให้หน่วยงานไทยที่เสนอโครงการภายใต้กองทุนพิเศษแม่โขง - ล้านช้าง ลงนามในบันทึกความเข้าใจร่วมว่าด้วยความร่วมมือในโครงการภายใต้กองทุนพิเศษแม่โขง - ล้านช้าง ก่อนการประชุมผู้นำ MLC ที่จะมีขึ้นในวันที่ ๙ - ๑๐ มกราคม ๒๕๖๑ ณ กรุงพนมเปญ ราชอาณาจักรกัมพูชา จึงจำเป็นต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อบันทึกความเข้าใจร่วมว่าด้วยความร่วมมือในโครงการภายใต้กองทุนพิเศษแม่โขง - ล้านช้างในโอกาสแรก

๔. สำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

๔.๑ ร่างบันทึกความเข้าใจร่วมว่าด้วยความร่วมมือในโครงการภายใต้กองทุนพิเศษแม่โขง - ล้านช้าง ระหว่างกระทรวงพาณิชย์และสถานเอกอัครราชทูตจีนประจำประเทศไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดแนวทางในการบริหารจัดการงบประมาณของโครงการที่ได้รับการอนุมัติจากฝ่ายจีน ให้เกิดประสิทธิภาพในการใช้กองทุนอย่างสูงสุด (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒) โดยมีสรุปสาระสำคัญดังนี้

- **หลักการเบื้องต้น** มุ่งบริหารจัดการกองทุนเพื่อให้เกิดสันติภาพและความมั่นคงต่อสมาชิก MLC โดยเคารพกฎหมายและกฎระเบียบของทั้งจีนและไทย และร่วมกันติดตามประเมินโครงการและการใช้กองทุน

- **โครงการที่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณ** ประกอบด้วย ๔ โครงการ ได้แก่ ๑) โครงการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษข้ามพรมแดน ๒) โครงการพัฒนาการอำนวยความสะดวกแนวชายแดนเพื่อพัฒนาการค้าและระบบโลจิสติกส์ ๓) การจัดกิจกรรมเวทีภาคธุรกิจแม่โขง - ล้านช้าง และ ๔) การพัฒนาพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ในเขตชนบท รวมเป็นเงินงบประมาณจากกองทุนพิเศษแม่โขง - ล้านช้าง ที่กระทรวงพาณิชย์ได้รับรวม ๑,๗๐๑,๘๐๐ เหรียญสหรัฐ โดยกระทรวงพาณิชย์ได้มอบหมายให้สถาบันความร่วมมือเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจลุ่มน้ำโขง (Mekong Institute) เป็นผู้ดำเนินโครงการของกระทรวงพาณิชย์ทั้ง ๔ โครงการ

- **การส่งมอบงบประมาณและการบริหารจัดการ** จีนจะส่งมอบงบประมาณสำหรับดำเนินโครงการภายใน ๒๐ วันหลังจากการลงนามบันทึกความเข้าใจร่วมฯ และฝ่ายไทยโดยกระทรวงพาณิชย์ต้อง

แจ้งฝ่ายจีนอย่างเป็นทางการภายใน ๑๐ วันหลังการได้รับงบประมาณ และกำหนดความรับผิดชอบของ Mekong Institute เพื่อให้ดำเนินการตามแผนงาน งบประมาณและระยะเวลาที่ได้กำหนดไว้

- การควบคุมดูแลและประเมินผลโครงการ กระทรวงพาณิชย์จะกำหนดแนวทางในการควบคุมดูแลการดำเนินโครงการของ Mekong Institute ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งตรวจสอบการดำเนินโครงการอย่างสม่ำเสมอ และอาจมีการตรวจสอบการดำเนินโครงการร่วมกันกับฝ่ายจีน ทั้งนี้ กระทรวงพาณิชย์จะต้องให้ Mekong Institute จัดทำรายงานผลการดำเนินโครงการเมื่อเสร็จสิ้นแล้ว รวมทั้งดำเนินการเบิกจ่ายให้แล้วเสร็จภายใน ๒ เดือน และคืนงบประมาณส่วนที่เหลือให้แก่ฝ่ายจีนภายใน ๓ เดือนหลังจบโครงการ

- การมีผลบังคับใช้ บันทึกความเข้าใจร่วมฯ ไม่ก่อให้เกิดผลผูกพันทางกฎหมายของทั้งสองฝ่ายและไม่มีถ้อยคำและบริบทที่มุ่งจะก่อให้เกิดพันธกรณีภายใต้บังคับของกฎหมายระหว่างประเทศ

๔.๒ ร่างบันทึกความเข้าใจร่วมระหว่างกระทรวงพาณิชย์กับสถาบันความร่วมมือเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจลุ่มน้ำโขง มีวัตถุประสงค์เพื่ออำนวยความสะดวกและมีส่วนร่วมในความร่วมมือเพื่อยกระดับขีดความสามารถของภาคเอกชน รัฐบาล ชุมชนท้องถิ่น และองค์กรภาคประชาสังคม ในประเทศอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง (กัมพูชา, ลาว, เมียนมา, เวียดนาม, ไทย, และจีน) (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๓) สารสำคัญประกอบด้วย

- ขอบเขตความร่วมมือ ได้แก่ จัดฝึกอบรมร่วม การสัมมนา การประชุมโครงการวิจัยร่วม การแลกเปลี่ยนบุคลากรที่เป็นวิทยากรและผู้ช่วยวิจัย การพัฒนาและแบ่งปันเครือข่ายข้อมูล ดำเนินการโครงการที่ได้รับทุนจากกองทุนพิเศษแม่โขง - ล้านช้าง ภายใต้กรอบความร่วมมือแม่โขง - ล้านช้าง

- ระยะเวลาของความร่วมมือ มีระยะเวลา 5 ปี จากวันที่มีผลบังคับใช้ เว้นแต่จะมีการยกเลิกของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งโดยแจ้งเป็นลายลักษณ์อักษรล่วงหน้า 2 เดือน ไปยังอีกฝ่าย และอาจตกลงที่จะขยายบันทึกความเข้าใจร่วมฯ นี้ตามข้อตกลงที่เป็นลายลักษณ์อักษรสำหรับเงื่อนไขต่อไป

- การเปลี่ยนแปลงและการแก้ไขบันทึกความเข้าใจร่วมฯ ต้องมีการแจ้งล่วงหน้า เมื่อคู่สัญญาทั้งสองฝ่ายได้หารือและเห็นพ้องกับการเปลี่ยนแปลงหรือการแก้ไขแล้ว จะมีการลงนามบันทึกการเปลี่ยนแปลงหรือการแก้ไขโดยคู่สัญญาทั้งสองฝ่าย ที่มีผลนับจากวันลงนาม

- การมีผลบังคับใช้ บันทึกความเข้าใจร่วมฉบับนี้ไม่มีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างความสัมพันธ์ทางกฎหมายหรือข้อผูกพันทางกฎหมายระหว่างสถาบันความร่วมมือเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจลุ่มน้ำโขง และกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ หรือเพื่อกำหนดภาระหน้าที่อย่างเป็นทางการแก่ทั้งสององค์กร

๕. ผลกระทบ

กรอบความร่วมมือแม่โขง - ล้านช้าง เป็นเวทีความร่วมมือที่ส่งเสริมความร่วมมืออย่างรอบด้านและมุ่งเน้นการพัฒนาอย่างยั่งยืนในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขงและจีน โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ร่วมกันของประเทศสมาชิก ไทยจึงควรใช้ประโยชน์จากกรอบความร่วมมือนี้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการขับเคลื่อนการดำเนินการภายใต้กรอบ CLMVT โดยเฉพาะอย่างยิ่งประโยชน์จากกองทุนพิเศษแม่โขง - ล้านช้าง ในการยกระดับการพัฒนาการค้าการลงทุนระหว่างประเทศสมาชิก การพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อมในกลุ่มประเทศ CLMVT การพัฒนาเศรษฐกิจในภาคชนบท การพัฒนาผู้ประกอบการให้ใช้ประโยชน์จากพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ และสร้างเครือข่ายนักธุรกิจในกลุ่ม CLMVT กิจกรรมดังกล่าวจะช่วยต่อยุทธศาสตร์ของประเทศไทยในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง เชื่อมโยงการพัฒนาเศรษฐกิจของจีนกับประเทศ CLMVT ผ่านโครงการที่ไทยเป็นผู้เสนอ และก่อให้เกิดการเติบโตทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง ภายใต้แนวคิด “เติบโตไปด้วยกัน เข้มแข็งไปด้วยกัน และไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง”

๖. ความเห็นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

กระทรวงพาณิชย์ โดยกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศได้จัดประชุมหารือกับหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งได้มีการแต่งตั้งคณะทำงานฝ่ายไทยสำหรับสาขาความร่วมมือเศรษฐกิจข้ามพรมแดน ภายใต้กรอบความร่วมมือแม่โขง - ล้านช้าง เพื่อให้เกิดการบูรณาการการทำงานของหน่วยงานภาครัฐในการกำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์ของไทยในการกระชับความร่วมมือทางเศรษฐกิจกับประเทศสมาชิกแม่โขง - ล้านช้าง โดยที่หน่วยงานไม่มีข้อขัดข้องต่อโครงการที่กระทรวงพาณิชย์เสนอขอรับการสนับสนุนกองทุนพิเศษแม่โขง - ล้านช้าง รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๔

๗. ข้อเสนอของส่วนราชการ

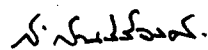
กระทรวงพาณิชย์ขอเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา ดังต่อไปนี้

๗.๑ ให้ความเห็นชอบต่อร่างบันทึกความเข้าใจร่วมว่าด้วยความร่วมมือในโครงการภายใต้กองทุนพิเศษแม่โขง - ล้านช้าง ระหว่างกระทรวงพาณิชย์กับสถานเอกอัครราชทูตจีนประจำประเทศไทย และร่างบันทึกความเข้าใจร่วมระหว่างกระทรวงพาณิชย์กับสถาบันความร่วมมือเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจลุ่มน้ำโขง ทั้งนี้หากมีความจำเป็นต้องปรับปรุงแก้ไขร่างบันทึกความเข้าใจร่วมฯ ทั้งสองฉบับดังกล่าว ในส่วนที่ไม่ใช่สาระสำคัญหรือไม่ขัดต่อผลประโยชน์ของไทย ขอให้กระทรวงพาณิชย์สามารถดำเนินการได้โดยไม่ต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอีกครั้ง

๗.๒ อนุมัติให้ปลัดกระทรวงพาณิชย์หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย เป็นผู้ลงนามในร่างบันทึกความเข้าใจร่วมทั้งสองฉบับ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสนธิรัตน์ สนธิจิรวงศ์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ

โทร. ๐ ๒๕๐๗ ๗๓๖๘

โทรสาร ๐ ๒๕๔๗ ๕๖๕๔